

FOGLALAT: Magyarország *Abaujmegye* (rendelkezés a nemesség összeírásának kijavítása iránt, tisztújítási rendszabályok, 's a t.); *Bihar megye* (helytartótanács körlevél a megyei hatóság tárgyában, izgatás a nemességadóztatása 's iránt 's a t.) *Nyitra megye* (Erdély egyesülésre szólítottatik föl. felírás a vasutak tárgyában, vegyesházassági ügy, katonai kieapongás miatti sérelem, a szatmári 12 pont kidolgozására alválasztmány nevezetik ki, 's a t.); felvilágosításul őszinte nyilatkozat Turócsbúri; dunagőzhajóársasági jegyzőkönyv, — folytatás —; miskolci élet; észrevételek Keeske-zaországtól; 's a t.) Spanyolország (a manilai végrenzés; hajóhad-alapítás 's a t.) Anglia (növekedő idegenkedés Peel indítványa iránt: 's a t.) Franciaország (nyilatkozat a kormány 's ellenzés állapotjáról; 's a t.) Törökország (a libanoni török kormányzó ügye; Izzet nagyvezés új kormány-rendszere; Alexander püspök Jeruzsálemben; Szýria mozgásban; 's a t.) Belgium (tanuvallokások az összeeskütték pörében; 's a t.) Értésető.

Magyarország.

Kassa, nagyhéten. Abujmegye f. h. 17. és 18ik napjain tartott rendkívüli közgyűlésén főispán gr. ö méltga febr. 19kén Bécsben kelt hiv. levele felolvastatván, annak következtében a nemesség jelen összeírásának kijavítása 's egészítése határozottat el, sikerét járasonként kiküldött két táblabíró az illető fő és alszolgabírákkal eszközöndök; kiküldettek pedig jelesül a füzéri járásban Knezsik József 's Jakabfalvy Ferencz; a kassai jár: Komjáthy Gábor 's Dióssy Antal a gönczi jár: Péchy Tamás 's Krajnyik Ferencz; a szikszói jár: Vitéz Istv. 's Lánczy József; a cserháti jár: Szentimrey Imre 's Darvas József táblabíró urak, kik is kiküldetésüknek hová hamarabb elegettevén, a nemesség megjavított 's egészített összeírását első alispánunknak általadák főispánunk kezébe szolgáltatták végett. Ezután a hihetőleg június elején tartandó tisztújítás tekintetéből több czélszerű rendszabály hozatott, mellyek is 500 példányban ki nyomtatni és a kebelbeli nemesség közt tudomás nézetéből szétosztatni rendeltettek. Ezek folytában felolvasatott a még 1836ik évi sept. havában kiadott cs. kir. parancs a tisztújítási kihágások zábolatását és a nemesi szép szabadság gyakorlata szentesége föntartására vezető rendeleteket tárgyazó, melly k. kir. parancs a főjegyző által magyarra fordíttatni 's megyszerte köröztetni határozottat. Mellyek után némely felsőbb rendeletek 's több kiküldöttség hiv. jelentései felolvasatván, az igen szép számmal összegyűlt KK és RR elosztak 's a közgyűlésnek, mellyben a tanácskozások folyama közben imitt amott a magányos érdekek világosan kiöltött azon kérdések viatásakor: vajjon a' szavazás három vagy csak egy helyen menjen é végbe? némelyek kedélye nem kis ingerültségbe jött, vége szakadt, azonban az egészet kívánt rend, egyretörök-vés 's közjórai buzgózkodás jellemzék. Részeinken ideglázbán igen sok ember hal. — Napjaink szép tavaszaiak, sok helyen már szántani és vetni is elkezdtek. —

V. Olaszi mart. 19én, 1842. Biharban a főisp. helytartó mart. 5re közgyűlést hirdettetett, mellynek tárgyaiul főleg az ismert hnanácsi körlevél a megyei hatóság tárgyában, 's egy kir. leirat a főisp. helyettes és orvosválasztás ügyében, valának kitűzve. Mivel azonban ezen gyűlés összehívását megelőzte Beöthy Jenő első alisp. körlevele a jobbágytelken lakó nemesek 1836: 11 t. cz. adóztatása ügyében: vészterhes izgatások történtek megyénkben és a nemesség csapatokba zászlók alá hajtaték össze, mellyeken fennen lobogott a „nem adózunk“ jelszó, 's mart. 4én este előzőlő városunkat a felizgatott nemesség. Másnap korán reggel megtelt a terem, jobb és bal oldalon számos fűtykőst lehet látni, mi gyaníttatá, hogy ólombotos gyűlésünk leend. Felkiáltta egy izgató: „nem adózunk“ 's a hívek százszorosan viszhangozák a kedves jelszót. Főisp. helyettes elnökle alatt felolvasatott a k. leirat, mi után többek közt egy táblabíró ilyforma szavakat intézett a tömeghez: „Nagy napra viradtunk! igazságos királyunknak panasza van ellenünk, mintha mi a főisp. jusait megsértettük volna, pedig mi ezt nem tettük; nem elég, hogy ősi szabadságunk ellenére adó alá vettünk, hanem ezen adót már executioval is be kívánják hajtatni, pedig mi ns atyámfiai, nem adózunk, igenis nem adózunk.“ Ezen törvényelleni beszéd eredményeül a tömegben az 1836: 11 czikk elleni indulatoskodást lehet várni, az értelem azonban kinevelte ez okoskodást; mert a másod alisp. indítványa következtében az országos ülésnek 1840 évi oct. 14ki jegyzőkönyv felolvasatván az elámitott tömeg átlátá, mikép első alisp. az adó tárgyában a törvényt híven követte. Szóltt ezután első alisp. maga is, 's őszinte szavakban előad. lelke tisztaságát és tiszte 's a törvények iránti csüggedetlen hódolatát. 'S ámbár a f. helytartó igyekezett a Rket a tárgyhoz vezetni, miután az adó kérdése már ennyire ment, a tömeg felvilágosításul szóltak többen, mikép ezen adót nem a vármegye, hanem a törvény szabta, melly alól többé nem szabadulhatni. És a felzaklatott tömeg megnyugovék a törvény szavában, mert emberekből áll az, nem oktalanokból. A délutáni 5 óraig tartott tanácskozásból kelt határozat az adó gyorsabb behajtása iránt kiadott alispáni rendeletet jóváhagyta; a csabitásra nézve pedig vizsgáló küldöttség rendeltetett, melly vizsgálata eredményét a jövő gyűlésre beadja. Tárgyalás alá jött ezután a kir. leirat, melly szerint a megyei főorvos kinevezése, a Rdeket kizárólag egyedül a megyei kormányzónak tulajdoníttatik, továbbá főisp. helyettesünk elmozdítottása ellen m nov. 4ól tett felírásunkra, előadatván, hogy a fölterjesztett okok alaptalanok, tagadó válasz adatik — 's végre a közgyűlésnek nem a törvények által rendelt módon 's renddel megegyezőleg, hanem zavarteljesen, a közügyek hátramaradtával nyugtalanul lett folytatásáért a Rendekek ö cs. k. felsége által dorgáltatnak, főispáni helyettesünk elnökle alatt felolvasatván mélyen sebztették a kegy. k leirat kitételei a Rdeket, mert azok során fejedelmi jogok, hazai törvények, 's törvényes hatóságok elleni vétkek törökvéseik, tehát egy oly irtózat mint veszélyes merény elkövetéseért szívök 's lelkek, minden erejéből szeretett felséges királyunk által kárhoztatnak. Ezen kívül sok

nevezetességgel bíró más tárgy, mellyek országgyűlési tárgyalás alá lesznek veendők, az a végre jelesen utasítás készítésére vagy helyesebben javaslására megbízott küldöttséghez utasított a nélkül, hogy ezuttal most a Rdek bele bocsátkoztak volna. Említésre méltó azonban, miképen kir. biztossági vizmérő Beszédes József urnak, a megyénkben keresztül egymástól 5—6. mérföldnyi távolságban fojló Sebes Körös, Fekete Körös és Berettyó vizeknek egy mederbe vezetése iránt beadott tervét, miután kétséget nem szenved, hogy ennek létrehozása által az egyesülendő folyamok hajózhatokká, 's így a kereskedés előmozdítására jótékony hatásuakká válandának, a Rdek elfogadták; 's most már a létesítés iránti tanácskozásra, mind tervező Beszedi József, mind pedig kir. biztos és főispánunk Zichy Ferencz gr. ö excja meghivatni rendeltetett. Említést érdemel az is, mikép tapasztalván a Rdek, hogy vannak községek, mellyek urbéri rendezés alá estek, 's e' részbeni urbéri perök leg. felsőbb helyen is ellátottak, a végrehajtást kijátszandók, minduntalan folyamodnak a n. m. hnanácshoz, onnan pedig mindannyiszor a per újabb felküldetése rendeltetvén, a törvény meghiusztatik. Ennélfogva kijelentvén, mikép a már minden törvénytábla uton keresztül vitt hasonló pereket, miután azok változást többé ugy sem szenvedhetnek, felküldeni fölösleges, egyszersmind folyamodtak ö cs. k. felségéhez, hogy a n. m. hnanácshoz ily esetekben az említettekhez hasonló intézvények ki nem adatása iránt intézkedni kegyesen méltóztassék.

Nyitraban mart. 14én vette kezdetét a megyei évnegyedes közgyűlés, mellynek közérdekű tárgyai ezek valának: 1) Fejér 's Tolnamegyék Erdélylyeli egyesülésre felhívó levelei fölébresztvén a RR kebleikben rég lappangott ohajtást, örömmel fogadták a korszerű indítványt 's alázatos felírásban megkérték ö felségét, miszerint az ikerházak egyesítéséhez hatalmas akaratával járulni méltóztassék, a testvérházat pedig, miként azt már 1834ben cselekedték, törvényhatóságilag olyképen felszólíttatni rendelék, hogy az jelen országgyűlésén a fenséges czélhoz közelítő lépéseket tenni el ne mulasztja 2) Sopronymegye és városnak a bécs- triesti statusvasut hazánkon átvezetése iránti leveléből fájdalmasan értesülvén a RR nemcsak a bécsgyőri vaspálya létesülése, sőt az ebből származott bécestriestinek hazánkon átvittele iránt táplált reményök hiusultáról, alázatos felírásban bizodalmas kéressel járultak ö felséghez, miszerint ezen bécestriesti vasut jótékonyosságait hazánk határmegyéire is kiterjeszteni méltóztassék. Valóban ideje lenne már elhatározni: mi üdvöt 's mi rosztat árasztana ezen vasut egyetemes kereskedésünkre, ha az országunk szélén átfutna? Nert az 1840: 40 t. cz. kimondá ugyan a törvényhozás ez iránti ohajtását 's kedvezményeit kiterjeszté a magányos vállalkozókra (mert akkor statusvasutakról még szó nem vala); de ha minden tárgyatott ember előtt világos: mennyire ártalmára lenne nemzeti kereskedésünknek, terményeink kivitelkulcsát Triestnek nyujtani át, nem titkolhatom őszinte ohajtásomat: vajha megyénk ezen életbe vágó kérdést el nem hirtenkedte, hanem inkább országgyűlési utasításul bővebb vizsgálat alá intézte volna. 3) Olvasatott Zólyommegye levele, mellyben a vegyes házas összeadhatására, ha ezt a r. kath. pap a törvény értelmében tenni vonakodnék, a prof. lelkészek felhatalmazását igazolja; viszhangra azonban nem talált, mivel ez is a törvény ellen van. 4) Tudomásul vétettek Zala és Biharnek a vontatók megszüntetését tudunkra adó köriratai; a beligazgatási rendszer tervezésével foglalkodó küldöttség mfudazáltal ez iránti véleményadásra megbízottat. 5) Zalának Gollner magyar ezred ezredese által elkövetett gúnyt előadó levele pártoltatván, ö felségétül egyszersmind az 1792: 9 és 1807: 1 törvényezikk betöltését alázatosan kérték. 6) Vas megye feyítő eljárását közlő levelét barátságos válaszban megköszönvén a RR, a közleményt használat végett a javítóház tárgyában küldöttséghez utasították. 7) A szatmári palinodiát közlő levél elkészerítő sajonnal, a nm. hnanácshoz a bécsi bank újabb jegyeit érdeklő intézvénye pedig szokott óvásokkal tudomásul vétetett. 8) Sopronymegyének kereskedésünk emelése körüli munkálata, és Biharnek az egyházi tized eltörlesztését indítványzó levele az országgyűlési utasításokat készítő választmányának adatott át. 9) Pártoltatott Torna felírása a magyar uti levelekkel ellátott egyek visszautasítása tárgyában, ugyszinté Temesnek az ismeretes katonai kiesapongást panaszoló körirata, hasonértelmű felírás terjesztvén ö fels. elébe, de az ügynek bővebb tárgyalatása az országgyűlési választmányra bízoték. 10) Ezen országgyűlési tárgyakkal foglalkodó választmány köréből alválasztmány neveztetett ki a szatmári 12 pont részletes kidolgozására, oly meghagyással, hogy jövő törvénykezésig elkészített munkálatait az egész választmány elibe terjessze; továbbá megyei körlevelek által kihirdettetni rendeltetett, hogy jövő közgyűlésünk 15ő napjain a választmányi munkálat fel fog olvastatni, tanácskozás alá azonban csak a 3ik évnegyedes közgyűlésen, miután az járasonként közhírré tetetett, vétetendik. 11) A megyei járások elrendezése tárgyában beadott szbirói jelentésekből kiderülvén, mikép még minden járásra 2 eskütt szükséges, ezek megengedéseért a nm. hnanácshoz, a kívárat 6 szolgabíró rendszeresítése ismételt

sürgetésével, felírás rendeltetett; a' szbirói jelentések azonban a' beligazgatás elrendezésére megbízott küldöttséghez utasítottak, hogy a' szbiró és eskütti hivatalok hatáskörét 's kötelességeit meghatározza 's a' közgyűlésnek beadja. 12) A' nemes jobbágyok urbéri telkeinek törvény értelmében adó alá vetetése 's tekintve benépesítése iránt kinevezett, de mindekkor még mitsem indított küldöttség, munkálatának siettetésére utasított. 13) Megyei dologház, fogházjavítás 's karzatos tanásterem építése tárgyában kiküldött választmány ideiglenes jelentése következtében, eziránt értelmes építészek véleménye 's terve megszerzetni határozatott, első alisp. ur pedig megbízott, hogy a' megyeháznak az újatos szerzet nyitrai épületéveli felcserélése iránt értekezzen. 14) Pestmegyének munkaárszabást eltörlő határozata megyszerzte közre tétetni rendeltetett.

(Felvilágosításul őszinte nyilatkozat Turóczbúl) Miután a' mult évi 56ik sz. Jelenkorban megjelent, egyebek közt a' stubnyai fürdőt érdeklő közlésem, jellememmel meg nem férő, 's tudomásomra csak később jutott balmagyarázatokra, 's most is néha még holmi czélzásokra alkalmat uyjtot volna, azon fejkötő utána sovárgási kifejezésre nézve, bár említett cikkem szavainak értelme elég világos, mindazáltal, hogy névszerint senkit, annál kevésbbé a' túróczy hajadonok valamelyikét nem érttem, kinyilatkoztatni szükségesnek vélem, benső megnyugtatósomra csak ez szolgálván, hogy most a' legőszintébb szavaknak, 's legjobb szándéku akaratra gyakran félreismerés a' gyümölese. Sándor Károly.

(Miskolczi élet.) Ki Miskolczt azelőtt csak húsz évvel is ösmeré, 's ösmeri most, lehetetlen nem örvendenie a' polgári élet azon kifejtésén, azon haladáson, mit e' város két évtized alatt tón. A' polgárok szép czélokra törekvő egyesülete; a' polgári kórház 's kisededovó intézet czélba vett fölállítás; a' házankénti koldulás eltávolításának szándoka; mind haladást tanúsító ünemény. De mind ezen fényoldal mellett, mutatkoznak olly árnyékok is, mellyek minden népes helyen, hol a' lakosok egyszerű életmódunktól mindinkább távoznak, 's illő politikai fölügyelés nincs, kisebb nagyobb mértékben előállanak. Kereskedés emeltyüje a' jobb létnek, de mivel könnyebb 's talán nagyobb hasznot hajtó a' mindennapi kézimunkánál, a' népesség igen nagy része kofaságra adja magát, 's naponta láthatni, mint borítja el a' sok apróárus e' város utcáit, 's mint ül, összetett kézzel, semmit sem csinálva, különböző árucikkei mellett trágár beszédek között. És ezen vétek iskolájában, — mert hisz azon helyet, hol csak henyeségre szokik az ember, hol napestig undok beszédeknel, szitkozódásoknel, czivódásoknel egyebet nem hall, lehet é más-ként nevezni? Ezen vétek iskolájában mondom, láthatni viruló hajadonokat és serdülő lánykákat, kik éltesb társnőikkel, ocsmány beszédekben, szitkokban 's pálinkaitalban versenyeznek. Körzi ezen árusokat — ha idő engedi — egy félig meztelen, rongyokkal beagatolt sereg, melly elnyalánkoskodik, vagy játékra teszi föl az Isten nevében kikunyorált krajezárt. Ugyanezen seregnak éjjeli tanyája 's az idő viszontagság ellen menedékhelye az utcán levő ganéjdomb, mellybe nyakig beássa magát, 's onnan teszi — ha éhség sürgeti — kirándulását, kéregetés, vagy — lopás végett. De nézzük meg e' népet házi körében. Van Miskolczon egy keresetmód, 's ez eseléd-herculás. Sokan foglalkoznak vele, 's illy népes városban, jól rendezve, nem volna rossz hatása. De minden politikai fölügyelet nélkül, elviszi az illy kerítő, az akárhonnan ide velődött idegent, ismerősének esküszí, 's beállítja sokszor a' tolvajt, a' részegest, az undok nyavalyával fertőzöttet; időszakonként házána mulatságot ad, hova összehordja, 's hol földombérolja a' eselédesség, mit urától 's asszonyától lophatott; a' rendre igazított eselédet bosszúsággal tölti el urasága ellen, 's helye odahagyására ingerli, az elszököttet ismét más helyre állítja be, 's így zavarja meg a' házak esendőségét; és ez ellen nincsen ovószér, nincs orvoság! Divatban van még Miskolczon az ugy nevezett kapás-táncvizigalom. Czifra vőfény jó a' házhoz, 's czifra szavak között elmondja: ez 's ez uram kívánta megtisztelni az úr, vagy asszony házát, 's ez 's ez terembe — melly rendezen valamely korcsma, vagy üres borház — szívesen látja estvére egy kis mulatságra; 's ha az úr vagy asszony mentegetőzik, ki mondja végre hogy a' meghívás a' nőcselédetket illeti. Illy táncvizigalmakban aztán összejö a' két nemű ifjuság, minden szülei, minden politikai fölügyelés nélkül! 's az egésznek czélja csak az, hogy néhány legénynek, borra, 's kártyára valója legyen. Ad vocem kártya. Mintha annyi erkölcsi sülyedés nem volna elég csapás egy városra, lábra kapott nálunk a' hazardjáték dühe is. És ha tizezrek nem fordulnak is meg Fortuna asztalán, elég nagyban üzetik, hogy általa sok család tönkre jusson. És ha talán kérditek: nincsen é ki e' gonosznak gátot vessen? fájdalommal sugom meg, nincs. Mert kik arra közvetlen ügyelni tartoznának, azok némellyikének hatósága, kivételi törvények által gátoltatik; némellyike maga is részt veszen ezen industria undokságában; némellyike pedig, azt sem tudja házána mi történik, vagy ha tudja, az ott, 's azon kívül történteke szemet huny, és pinczék sorain, és más illy helyeken, keres és talál népszerűséget; és ha semmit nem tesz, legalább senkinek nem vét. Most ennyit; — ha elfogadást nyeread, máskor többet olyakról, miknek orvoslása csak ugy reménylhető, ha sajtó által napfényre hozatnak. E.

(Észrevételek Keskemétről a' dunamelléki ref. sup. választás tárgyában.) A' Jelenkor 23ik számában közöltetnek a' dunamelléki hely. v. t. t. egyház kerület f. é. mart. 13kán tartott rendkívüli gyűlésének, superintendentens választást tárgyazó rendelkezései, mellyekre már az előbbi számban mint a' korszerű haladás megannyi lobogójira figyelmeztetünk. Nem lehet az érdekes cikkekre nekünk protestánsoknak különösen nem figyelniük; nem lehet a' haladás; t. i. az előbbi helyzetben nem maradás nyilvános nyomait benne föl nem találunk; — 's a' mennyiben a' particulare consistoriumnak e' cikkben kihirdetett rendeletei, a' haladás lobogója alatt, protestans egyház igazgatási rendszerünket, melly mellett még eddig békés uton haladának ügyeink, új

elvből induló új irányra vezetők, 's a' szavazás szabadságát, tágitás ürügye alatt, sérelmesen korlátozzák: alulirt magányos ugyan, de mint hiszi, sokak kebléből merített észrevételeit e' tárgyban nyilvánítani nem tartá érdektelennék. Elsőben is megjegyzést érdemel, hogy miután a' grale consistorium rendelete szerint, part. consistorium intézkedései csak akkor lesznek érvényesekké, miután azokat a' grale consistorium jóváhagyja 's megerősíti: ezen legközelebbi part. consistoriumnak, illy fontos tárgy, illy decisiv, és semmi rendszeres megerősítéstől föl nem függesztett intézkedése igen meglepő; — 's azon esetben, ha netalán az egyházak ezen rendelkezéseket, mint sua natura érvényteleneket, tisztelettel félre teendik, — 's az eddig fenállott rendszer mellett szoroson maradni kötelességöknek ismerendik, — fölötte kedvetlen eredményü lehetend; — annyival inkább, mivel olly part. consistorium tevő ez intézkedéseket, mellyre az espereseken és segéd-gondnokokon kívül a' tanácsbírák közül a' Pesten lakók ugyan meghivattak, — vidékieknek pedig, főként papoknak tudokra sem adatott. *) — A' mi magokat a' part. consistorium rendeleteit illeti: azok protestans egyházigazgatási elveinkkel merően ellenkező elvből indulnak, 's bennünket fenálló rendtartásainkkal merően ellenkező utra térni parancsolnak (?) Ugyanis presbyteri igazgatás-formánk alapelvei, mellyek mellett hazánkban törvényesen állunk, ezek: *hogy egyházaink rendezett, 's mindenütt fenálló presbyterium által, és így nem a' duna-gogische Umtriebe-kre könnyen ingerelhető népmenny által igazgattassanak*; — és hogy ezen presbyterium, mint egyházi előljáróság a' nép előtt illő tekintetben 's hitelben álljon, arra az egyh. felsőség mindenkor kellő figyelmet fordított; — továbbá, *hogy minden egyh. tárgy igazgatásában az egyh. és világi személyek befolyása súlyegyenben tartassék*, — melly elv, mind az egyh. megyei 's egyh. vidéki papi és világi előljárók egyenlő számában, 's bármely küldöttségre mindenkor egyenlő számmal történt kinevezetésében, — mind az egyes egyházaknál a' lelkipásztor elnökösödésében, 's jelenléte nélkül egyházi gyűlés nem tarthatásában, 's ennek beleegyezésével adatott szavazásban, még eddig mindenkor szentül megtartott. — Szavazási százados és törvényes gyakorlatunk pedig még eddig ez vala: meghalván egyik főnök, a' másik felszólítja az egyh. vidékeket, 's azok által az egyházakat szavazásra; — az egyházak szabadon, minden időmegtörítés nélkül szavazatjokat elkészíték, 's a' canonica visitationak **) általadák, melly azokat tractuale consistorium színe előtt egy csomóban peccsét alá tevén, a' többi actákkal a' grale consistoriumra felvivé, — hol a' csak egyedül törvényes elegend küldöttség által, mellynek eljárásában épen azért semmi gyanu nem lehet, felbontatának. — Ezen százados és törvényszerű elvekkal és gyakorlatokkal vessük össze már most a' legközelebbi part. consistorium rendelkezéseit. Ezekben illyeneket olvasunk: *szavazáskor a' lelkészek, az egyházi tanácsban, csak úgy mint annak más egyes tagjai bírnak szavazattal. — A' szavazatot nem csak a' pap 's előljárók, hanem a' község több tagjai is aláírják.* *) És így hát a' községet is be kell hívni. — Lássátok községek, nyilván tudotokra adja a' part. consistorium, hogy a' ti papjaitok, 's előljáróitoknak semmivel sincs több szavuk az egyházi dolgokban, mint közületek akármeddig egyednek; és hogy azok nem hiteles emberek, ha csak ti is bizonyoságot nem tesztek mellettök. Eljen a' haladás! — *A' szavazatok felbontására csupán világiakból álló küldöttség neveztetet ki.* Presbyterianum regimen ubi es? — **) Bizony bizony messze haladt a' part. consistorium. Isten hozzátok ti messze távolban elmaradt canonink, protestans elveink, régi rendtartásaink, — rátok semmi gondunk, — mi haladunk 's hihetően a' Quakkerekig meg sem fogunk állapodni. — Majus 1ső napján lesz a' szavazás mindenütt; 12kén már a' szavazatoknak a' segéd gondnok kezében, — 21dikén pedig Pesten kell lenniük; és a' megállapított szabályok ellenére készülődő szavazatok érvénytelenek lesznek. — Hátha valamely egyház épen május 1sőjén szavazni akadályoztatik? vagy nem akkor tetszik neki szavazni, tudván hogy e' korlátozás csak part. consistorium mive? — Hátha a' baranyai egyházak, messze Somogyban lakó gondnokukhoz tizenegy nap alatt tetemes költelekezés nélkül el nem szállíthatják szavazatjokat, — hátha még ezért költeleget nem is tehetnek: mi lesz belőle? Az, hogy mind ezek egyházi szavazat nélkül maradnak. És hátha a' szavazatuktól illy új elvű korlátozás által megfosztatott egyházak kinyilatkoztatnák, hogy azon férfit, ki a' superintendensi széket illy móddal is elfoglalni elég erős lelkü lenne, törvényes fejknek nem ismerendik: fogná é azokat erre kényszeríthetni a' part. consistorium? És ha több egyház így nyilatkoznék: mi pedig semmi újítást 's főként olly elvek megrendítését, mellyekhez szólhatni csak zsinat tárgya lehet, part. consistoriumtól el nem fogadván, maradunk régi rendtartásunk mellett, 's csak az ezen uton választandó superintendest fogjuk illyennek ismerni: mit fogna erre mondhatni a' part. consistorium? Avagy nem válhatnék é ebből a' debreczeni Sinaiana kérdés, mellyben a' superintendens-választás kezdetben szinte egyoldalulag történvén, hosszas vitakozás után királyi biztos előtt, a' presbyteri egyház-igazgatás elvei szerént döntetett el; 's nem lehetnek é az ezen történetet bővebben leirt magyar verselőnek ezen szavai ide is alkalmazathatok:

„Elég, hogy a' hosszú, a' kurta mentével

A' Tiszán túl már most nincsenek békével.“

De van még két figyelmet gerjesztő pontja az említett hirlapi cikkben kihirdetett part. consistorium rendelkezéseinek. Egyik ez: *hogy kihirdetett az*

*) Ez ha hiba, az esperes urak hibája, miért nem tudaták, egyh. vidékiekbeli községekkel, mint szokás. V. S.

**) Igy történik aztán, hogy némelly canonica visitatióban járó főnö egy személyek magok előtt és arra szavaztatják az egyh. községet, kire nem ennek hanem a' canonica visitationak tetszik. Eljen a' szabadság! V. S.

*) Ugy tetszik táblabíró ur nem tudja az 1835ik egy. ker. végzéseket.

**) Itt ismét ugy látszik, nem érti tb. ur: mi a' presbyt. regimen. V. S.

1835-ki győmrei gyűlés végzését, mely szerint a főjegyzőnek (generalis notarius) mint ilyenek a superintendensre lépése nincs 'S minő kurtán! Majd zavarba ejti még a szemes olvasót is, hogy talán a főjegyző ezen lépéstől egészen el volna zárva. — Másik ez: ugyanazon gyűlésben az egyházkerület két pécsetnyomója „Szeles Sámuel“ legidősb főesperes 's még 1838ban helyettesített elnöknek adatott által. — Távol legyen a személyeskedés, mely a szabad választást korlátozhatja: de valóban ama kurta „lépése nincs“ — ezen „még 1838ban helyettesített elnök“ kifejezéssel furesa ellentétben áll, — 's a figyelmes olvasónak midőn egy részről az 1838ban történt helyettesítést, — ugyan akkor más részről az egyh. megyei második főhivatalt a főjegyzőségre még 1835ben az egész egyh. megyéből összpontosult közbizalommal felváltást juttatja eszébe. — *) Id. Szeles József m. k. tb 's. tr. ass.

(Gőzhajótársasági közgyűlés. Folytatás.) Kimutatás. A balyiszonyok, melyek nyomása alatt mult évben a pénzforgás és kereskedés minden ágában szenvedett, köztudomásúak. Ezek gátoltak bennünket a szükséges hajószaporításra pénzt szerezni, mire a tavalyi közgyűlés által föl voltunk hatalmaztatva. Hogy azonban egészen használatlanul ne hagyjuk az időt elsiklani, iparkodunk néhány szükséges megrendelést úgy intézni el, hogy azok kifizetése hosszabb határidőkre halasztott. Nem állhatjuk meg, hogy ne magasztaljuk azon nagy készséget, melylyel Escher, Wysz és társ. urak, kik e megrendeléseket elfogadták, ajánlatukat és kívánataikat e tekintetben megelőzték. Midőn most a viszonyok ismét kedvezőbbekké alakultak, 's a főnebb érintett pénzerő előállításához foghatni, köteleességünknek tartjuk, önk választmányának nézetével összhangzólag, vállalatunk mostani állapotjának fölvilágosítását, és belső erők tetemes nagyobbitásának sürgető szükségét, néhány észrevétellel előzni meg. Hangosak, gyakoriak és sokszor elhamarkodottak a panaszok vállalatunk hiányai ellen, miknek tulajdonítják, hogy az eredmény nem kielégítőbb, 's nem áll jobban viszonyzatban a bevétellel. Mind e panaszok azonban, mennyire mi tudjuk, mindig csak egyes tárgyakat illetik a kezelésnek, bizonyos anyagok vásárlatát és fogyasztását 'stb., mi mellett gyakran kevés vagy éppen semmi tekintetbe nem vétetnek azon nehézségek, melyek a több különböző tartomány helyzetéből vagy viszonyaiból fejlenek ki. A nélkül, hogy itt azok bonczolgatásába vagy megzafálásába akarnánk becsatkozni, éppen nem tagadjuk, hogy az ügy és ügykezelés részleteiben több lényeges változtatást és javítást kell foganatosítanunk, 's hogy több kiadás tetemes esőkentését ezentel is eszközölnünk szükséges és lehetséges is. Senki nem látja azt úgy át mint mi de viszont szinte senki nem ítélteti meg jobban azon nehézségeket, melyek a kivétel elibe szegülnek, mint mi. Folytonos figyelmünk e fontos tárgyra van irányoztatva; többet sikerült is már e tekintetben kieszközölnünk, 's fáradozásunkat nem fogjuk esőkentetni. A mily igen megismerjük azonban ennek fontosságát, annyira hisszük azt is, miszerint minden figyelmes gondolkozó állatandja, hogy nem egyedül e fogyatkozások létezésben fekszik a fő baj, melyben vállalatunk szenved; mert nem nagyobb mértékben léteznek ezek nálunk, mint minden nagyobb kiterjedésű vállalatnál, és valamint elmozdításukban a buzgalomnak pihenni soha nem szabad, úgy szinte senki nem kezesgítheti magát azzal, hogy valaha tökéletesen ki fognak irtathatni. Nem csupán egyes hajók baleseteiben, nem csupán néhány ezer mázsza szénnek keltetén túl elfogyasztásában, 's nem csupán azon néhány krajczárban, mellyel jutalmasháron lehetett volna a szénnek mázsáját megszerezni, fekszik a baj; hanem leginkább azon körülményben, miszerint a vállalat oly nagy kiterjedést nyert, melly az arra fordíthatott erővel nem állott illő összhangzatban, 's mellynek következtében az álló költségek távolról sem egyeznek meg a társaság segéd-eszközeivel oly mértékben, hogy a nyert kedvező helyzetből illő hasznót huzhatott volna. Azon szükségnél fogva, miszerint majd egyszerre kelle Linztlől Konstantinápolyig és tovább a hatáskört kiterjeszteni, annyi nehézség várt rögtön legyőzésre, 's oly tetemes költségek kívántattak, hogy sem idő sem erő nem maradt az egyes vonalok oly betöltésére, melly a növekedő szükségekkel összhangzatban maradván, egyszermind illő hasznót biztosított, és tökéletes elrendezése által elzárt egészet képezett volna. Ki, úgy mint mi, egész kiterjedését ismeri a nehézségeknek, mikkel küzdeni kelle, az bizonyosan föltentend bennünket azon szándék alól, mintha ez által gáncsolat akarnánk kifejezni a multak fölött. Ez által hátalanság 's egyszermind jogtalanság büntét vennők magunkra. Az eddigi ügykezelést legnagyobb részben a körülmények és viszonyok, egy részben pedig magas hazafiúi nézetek (az aludnai hajózást értjük) föltétezték. Szükségesnek tartjuk azonban leplezetlenül kimondani azon ténny, melyben, mint említők, bajunk alapoka leginkább fekszik. És ez éppen nem csekély ugyan, de koránsem orvosolhatlan. Csak hogy a gyógyítást nem kell egyoldalú eszközökből reményelni, hanem azon egyetlen erőteljes módból, melly nemesak kiirtani képes a bajt, hanem egyszermind a vállalat virágzását jöendőre hiztosíthassa. Ezen eszköz azonban áll, hogy minden vonalainkat annyira tökélyesítsük, miszerint belőlük az illő hasznót megkaphassuk. Az álló költségek szaporodása e mellett nem jöhet tekintetbe, mivel legfőleg csak néhányval több segéd alkalmazása foroghat szóban, és szembevetendő, hogy e költségek összege, nagyobb számú hasznót hajtó hajók közt osztatván föl, szükségképp megszűnend a tiszta nyereség oly tetemes részét elnyelni, mikép eddig tapasztaltott. Hogy vonalaink mostani rendezete mindenütt hiányos, és a haladó kor kívánatainak nem felel meg, azt bizonyosan senki nem fogja kétségbe vonni, valamint azt sem, hogy illy rendszer soha sem nyújthat és nyújtandó oly kedvező eredményt, melly annak tökélyesítéséből a szállítási és utazási szükség gyors növekedése mellett, a vállalatra mulhatlanul háromlani fog. Tekintsünk a Rajnára. Valameddig elég hajója nem volt pályázáson a köllni társaságnak; valameddig hézagok léteztek a közlekedésben, mindaddig csak nagy ügyvel bajjal tengett, 's e rendszere mellett maradván mulhatlanul buknia kellett volna. Amde azon pillanattól, mellyben közlekedési eszközeit szaporítani és javítani határozza, 's ez által biztosság, rend és józan gyorsaság lépett a közlekedésbe, azonnal virágzásnak indult vállolata. Ugyan illy esetben volt az angol „General Steam Navigation Company“. Habár a hatáskörünkhöz tartozó dunaparti népeiséget nem hasonlíthatjuk is össze a rajnáival, de legalább nem kell az ottani gyönyörű utak vetékedésitől tartanunk, mellyek esakugyan még most is nagy részét fogják el az utasoknak. Mostani eszközeinkkel csak bajosan bírjuk Pest és Bécs közt a mindennapi közlekedést föntartani, mellyet azonkél a legkisebb baleset bekövetkeztekor is azonnal föl kell függesztenünk; Linzbe pedig csak minden másodnap hajóznunk. A pest-zimonyi vonal utasok számára szinte gyéren van ellátva, és az áruszállításra nézve mindenütt még nagyobb hiány uralkodik. Ennek következtében az alsó Duna inkább kárunkra van mint hasznunkra. Ha mind e' ezáltalán helyzet dacára sem állunk rosszul; ha mind e' mellett nemesak kamatjainkat fizetjük, hanem még lerováásokra is bírunk valamieskével, úgy ez csak azt bizonyítja, hogy erőteljes fölké-

*) Ezen, mint hiszem tiszta szándékból írt, de mégis mint látszik igazató kedéltől igazatára számítvá eredt észrevételekre, magányos ugyan, de reméllem sokak nézeteivel megegyező fölvilágításomat jövő számunkban közlendem; tisztelettel kérvén a t. cz. olv. 's illető közönséget, méltóztatnék becses ítéletét addig fölfüggeszteni. V. S.

szülés esetén minden elemet magában visel e' vállalat, hogy nemesak fényes hasznót biztosítson a részvényeseknek, hanem ezenkél az eddigieknél nagyobb lerováások és arányszerű tartalékalap által egyszermind legszilárdabbá váljék. Saját hasznunk és erkölcsi tartozásunk ország és közönség iránt sürgetőleg parancsolják, hogy minden késedelem nélkül oly állapotba helyezkedjünk, mellyben a növekedő szükségét kielégíthetjük. Csak ez által tehetjük egyszermind a költséges előmunkálatokat és tapasztalásokat haszonhajtókká, mellyeket különben végre csak mások javára szerezünk volna meg. Ha azonban akarjuk, hogy siker koronázza a tendő erőkördéseket, úgy rögtön kell azokra magunkat elhatároznunk, lehetőségig gyorsan haladandván ugyan előre, de egyszermind szilárd terv szerint, a nélkül hogy pillanatnyi haszon vagy kár által magunkat eltévelyítettmi hagyóék. Egyik vonalt a másik után szükség fontossága szerint ujonnan rendezünk. Legsürgetőbb 's legfontosab a feldunai szolgálat elrendezése, még pedig mindenek előtt a bécs-pesti és pest-zimonyi vonalon. Az előbbin naponkint kell hajóznunk, még pedig oly gőzösökkel, mellyek Pestről a második napon mulhatlanul Bécsbe érkeznek. E' biztosság sokkal több utazót fog számunkra szerezni, főleg föl felé, mint a mennyi már eddig is volt. Kevesen fognak akkor Pozsonyban kiszállani, szárazon Bécsbe utazás végett, mert gőzösökkel csak kevésé fognak később Bécsbe érkezni, 's nem leendnek kénytelenek két éjt tölteni hajón, mint eddig. A' már eszközölt megrendeléseknél fogva még a folyó évi hajózás vége felé reményljük e' célt nagyobbbrészt elérhetni. (Folytat. köv.)

(Változások a' es. kir. hadseregnél.) Zsigmond es. kir. fhg. harmadszülött fia Rainer es. kir. fhgnek, Rainer fhg. 11 sz. gy. ezred parancsnokává lett. Előléptettek, ezredesbül vezérőrnagygyá: Ballarini Károly, János fhg. 1 sz. vasaszer; alezredesekbül ezredesekké: Boxberg Fridrik b., a' mezőhegyesi ménésintézet parancsnoka, hivatala megtartásával; Fischer Károly, Wellington hg. 42 sz. gy. ezr., és Schirnding Ferdinánd b., az első 14 sz. székely gy. határhozr. mindkettő az ezredben; őrnagyokbül alezredesekké: Herbert Eduárd b., a' a' bábolnai ménésintézet parancsnoka, hivatala megtartásával; Soyka János, Wellington hg. 42 sz. gy. ezr., Gazda Ferencz, az első 14 sz. székely gy. határhozr., Moricz Károly gr., Leiningen gr. 31 sz. gy. ezr., szolgálattevő kamarás Ferencz Károly es. kir. főhercegnél, mind az ezredben 's az utóbbi hivatala megtartásával; Leiningen Westenburg Keresztély gr., Khevenhüller gr. 35 sz. gy. ezr., Leiningen gr. 31 sz. gy. ezr.; Schels János, a' hadi levéltárnok, levéltárnoki hivatala megtartásával; gyalog és lovas kapitányokbül őrnagyokká: Szász-Coburg-Gotha August hg., Auersperg gr. 5 sz. vasaszer., porosz király 10 sz. huszárezr.; Eckert József, a' bukovinai katonai ménésintézetnél, mint parancsnoka a' galicziai ménésintézetí osztálynak; Betzmann József, az első 14 sz. székely gy. határhozr., az ezredben; Schneider Lajos b., Wellington hg. 42 sz. gy. ezr., Mayer b. 43 sz. gy. ezr.; Schwartzleithner Károly, a' mérnöktestnél, ugyanott Königl. Vincze gr., Sivkovich b. 41 sz. gy. ezr., Khevenhüller gr. 35 sz. gy. ezr.; Senor Fridrik, Leiningen gr. 31 sz. gy. ezr., az ezr. Nyugalmaztattak, őrnagyokbül: Hacsich Pál, Leiningen gr. 31 sz. gy. ezr., alezredesi ranggal; Folliot Károly gr., Fiquelmont gr. 6 sz. vasaszer., és Kleindorf Miklós, a' mérnöktestnél; gyalog és lovas kapitányokbül: Dorfmeister József Fridrik fhg. 16 sz. gy. ezr., és Wissiak Aloiz, triesti helykapitány, mindketten őrnagyi ranggal 's nyugdíjjal; Zanon Ferencz az oláh-bánsági 13 sz. gy. határhozr., és Zoller János, császár 1 sz. huszárezr., mindketten őrnagyi ranggal. Külföldet 's azok elfogadására és viselhetésére legf. engedélyt kaptak, tábornagyokbül: Hohenzollern-Hechingen Fridrik hg., a' es. kir. első német testőrség kapitánya, a' Hohenzollern hgségi elsőrendű díszjelt; lovassági tábornokbül: Vécsey August gr., a' magyar kir. ns testőrség kapitánya, a' szardíniai kir. sz. Möricz és Lázár rend nagykeresztjét; altábornagyokbül: Monte-Creto Ferencz b., tyroli katonaparancsnok, a' bajor kir. sz. Mihályrend nagykeresztjét; Hohenzollern-Hechingen Fridrik Antal hg., osztályfő, a' Hohenzollern hgségi elsőrendű díszjelt; vezérőrnagyokbül: Eliacsek Venczel, zászlóaljvezér, a' Parma hgségi Szilárd sz. Györgyrend kiskeresztjét; ezredesekbül: Sallaba József, a' szállásmesteri vezérkarnál a' Parma-hgségi szilárd sz. Györgyrend kiskeresztjét; Mengevein György a' szállásmesteri vezérkarnál, a' belga kir. Leopoldrend közpkeresztjét; Call Károly b., a' hadseregnél, a' németalföldi kir. katonai Vilmosrendet; alezredesekbül: Alemann Vilmos, Baaden nhg. 59 sz. gy. ezr., a' Baaden nhgségi zaehringi oroszlanrendet; Kapitányokbül: Urbán Károly Baaden nhg. 59 sz. gy. ezr., a' bajor kir. sz. Mihályrend kiskeresztjét; Zaicsek Ferencz, a' mérnöktestnél, a' szász-ernői-hárend kiskeresztjét; Hügel Károly b., a' hadseregnél, a' Parma hgségi szilárd sz. Györgyrend kiskeresztjét; főhadnagyokbül: Collin Hypolit, Baaden nhg. 59 sz. gy. ezr., segéde a' 2ik ezredtulajdonosnak, a' Baaden nhgségi zaehringi oroszlanrend kiskeresztjét; alhadnagyokbül: Grainger Károly b., Hoch- és Deutschmeister 4 sz. gy. ezr., a' görög kir. megváltórend kiskeresztjét. —

Ausztrália.

Otahaitiban m. é. oct. 20án a' francia ügyviselő Moerenhout, belga születés, ötöt összegyűjtven a' leghatalmasabb főnökök közül, velők egy oklevelet íratott alá, mellynek tartalmát ők nem tudták, mi pedig nem vala egyéb mint az egész szigetnek Franciaország részire átadása. Az oklevél 5 nap mulva Párisba küldetett. Értésülvén ezen átengedésről Pomarre királyné, ki akkor Eimeo szigeten volt, azonnal írást intéze az angol királyné 's az egyesült statusok elnökéhez, mellyben nyilvánítá, mikép ő az átengedésben semmi részt nem vett 's az aláírókat a' francia ügyviselő megcsalá, egyszermind kéri Pomarre királyné az angol királynét, hogy Otahaitit őtalma alá vegye. A' sziget lakosai nagyon idegenkednek a' francziáktól, kik ugyanazon ügyviselő fortélyá következtében tavaly 2 ezer dollart fizetni voltak kénytelenek azért, hogy a' térítők merészleteinek ellenszegültek.

Spanyolország.

(A' manilai vérengzés.) A' philippini szigeteken kiütött zendülés véres véget ért. Apolinario indián eredetű pap csodákat hirdetett, 's Józseftársulat czim alatt nagy tömeget gyűjté össze a' könnyenhívő vakbuzgóknak, kik közül 400nál többet konczollatott le a' spanyol kormányzó Tabayas köze-

leben, hol a' jóslott csodák bekövetkezését várták, mi azt tanúsítja, hogy az új jósnak nehezen voltak politikai céljai. Apolinario nem szokta magát párthívei előtt mutogatni, hanem csöndes elvonultságban élt négy fiatal lány-nal, kik által parancsait a' hívőkkel tudatta. Társai többnyire jámbor ének-léssel tölték az időt egy öreg asszony vezérlete alatt. A' zendülést a' ta-bayasi lelkész okozta, ki a' különös tiszteletben tartatott sz. József szobrát megégetteté, 's a' Józseftársaság néhány tagját megvesszőzteté, mi legna-gyobb gyalázatnak tartatik. A' kormányzó közbocsánatot hirdetett mind azok-nak, kik 20 nap alatt önkényt jelentik magokat nála. —

(Hajóhad-alapítás.) Espartero mindent elkövet, mit az országos pénz-tár üressége mellett eszközölhetni, hogy hazáját lehetőség tekintélyes hajó-haddal lássa el. Legközelebb két fregátot készítettett föl, mellyek egyike Marokko előtt megjelenvén, az ottani kormány azonnal teljesíté egy spanyol hajó visszasadását, mit nem rég jogsértőleg foglalt el, 's eddig írásbeli alkudo-zásokra teljességgel nem akart a' spanyoloknak kiadni; ez egy adat is mu-tatja, mennyi haszon származhatik Spanyolországra, ha erőteljes hajóhadat sikerül ismét tengerre szállíthatnia. — Pontevedrában carlosi összeesküvés-nek jutottak nyomába, melly minden baj nélkül azonnal elnyomatott. —

Anglia.

(Növekedő idegenkedés Peel indítványa iránt. Elegy.) London, marzius 22-dikén: „Peel helyzete napról napra komolyabb lesz, mert indítványa iránt mindinkább növekszik az idegenkedés, 's még a' tory lapok kitünőbbjei is zúgolódnak ellene. Ehez járul még azon körülmény is, miszerint Ripon gr. nem akar a' gabonatorvényt tárgyzó ministeri törvényja-vaslatban megegyezni, és hihetőleg ki fog a' ministerségből lépni. — „The Tablet“ kath. lap szerint a' pápa ő szentsége megengedni kegyeskedett, hogy Venezuelában, a' népesülés előmozdítása végett, tíz évig szabad legyen protes-tan-sokkal összeházasodni a' katolikusoknak. Az alsóház mai ülésében kieszközölé Peel, hogy indítványa a' jövedelemadó ügyében választmányi tárgyalat alá véte-tett. A' felsőház a' husvétünnepnek miatt üléseit april 7-keig elhalasztotta. Munster gr. a' volt király természetes fia (szül. 1794-ben), agyonlőtte magát; ele-iate híre járt, hogy vagyoni állapota megzavartatása miatt, utóbb mind-azáltal bizonyossá lett, hogy a' kabuli angol hadsereg szerencsétlensége za-verta meg elméjét. — „Gorgon“ hajó 11 ezer érdemjelt hozott Konstantinápoly-ból a' szultántól, azon tisztek 's katonák díszítésére, kik magokat a' szy-riai táborozásban kitüntették. Az érdemjelek aranyból, ezüstből és bronze-ből készítvék. — Angliában is annyira ment már az emlékköltési kór, hogy nem győzik elég pénzzel az aláírásokat, minélfogva nagyobb részint föl is akadnak a' munkák. Így például Nelson emléksobrán csak „két“ ember dol-gozott, 's most az anyagok szűke miatt ezek is felhagyni kényszerültek mun-kájokkal. E' nemzeti emlék sem haladhat tehát készüléseben olly gyorsan, mint eddig, midőn t. i. minden évnegyedben legalább is „egy“ hüvelyknyi-vel magasult a' talapat, míg most egészen megszűnt már körülötte a' mun-ka! — Durham l. emlékre az „Ujseeland-társaság“, mellynek egykor első el-nöke volt, nagy megerőtessel csak 105 font sterlinget birt aláírni. — Smith és Barlon lég-vasutak létesíthetőségét bizonyíták be, miken egy óra alatt 8 1/2 magyar mérföldnyi tért röpülhetni át. — A' „Royal-Adelaide“ ritkaságyűjte-ményben a' villanyos angolna e' napokban megszűnt élni. Amazon folyam e-gyik mellékágában fogák 4 év előtt e' ritka állatot, 's Londonba vivék; ki-vüle egy illy példányt sem találhatni egész Európában. Villanyos ereje hát-gerinczében rejlett, fejtől farkáig. Apró halakkal táplálta magát, miket két lábnyi távolban is meg tudá eszméletlenül fosztani, ha farkával egyet csap-atott a' vízben, 's ezt mindenkor meg szokta tenni, mielőtt prédáját fölfalta volna. Egyébiránt e' villanyos erejét csak ingerlés után szokta kifejteni.“ —

Franciaország.

(Nyilatkozat a' kormány 's ellenzés állapotjáról. Elegy.) Paris, mart. 25-kén: „Mig a' Jour des Débats szokott alázatossággal állítja, miszerint Guizot a' cukorügy miatti zajgást rendkívül észhatálylallyal győzte le, az el-lenzési lapok igen gyöngének mondják állását, beszédjét pedig üres 's ne-hézkesnek. A' National különösen így nyilatkozik e' tárgyról: „Szom-oru ülés, szomoru kamra, szomoru ministerség, vitázatok élet nélkül, beszédek befejezés nélkül, légkör melegség nélkül, 's olly szószapo-rítások, mellyek a' terem kívül csak haldokló viszhangra találnak! Van é nyomorúbb látvány, mint legyőzött kormány, elvesztett ellenzés, és töké-letes tehetetlenségre kárhóztatott statustest?“ — Berryer e' hó 20-kán Bour-gesban levén, don Carlost meglátogatta; de utját még ugyan-azon nap Paris felé folytatta. — A' politikai surlódás jelenleg a' vallásnak nyitott helyet, 's a' vitatkozások elég ügyetlenül folynak. A' vallásnak egye-dül csak szabadságra van szüksége, kegyelés pedig soha nem szolgált hasz-nára. Az egyháznak teljes szabadsága legyen a' lélekisméret 's gondolat ü-gyeiben beszélni és cselekedni. Az oktatási ministerség igen nagy hibát kö-vet tehát el, midőn iskoláknál gátlólag avatkozik a' szabad szónak szent ü-gyébe. — Algírban pillanatnyi csönd uralkodik; Abdelkader vagy megúnta az ellenszegülést, vagy pedig hatályosb fölléphetésre új erőt gyűjt.“ —

Belgium.

(Tanuvallomások az összeesküdtek pörében.) Az eskütszék 10-dik ülése nevezetessé lön Kessels őrnagy vallomása által. A' tanu sept. 25-kén enge-delemmel Brüsszelbe jöven a' szeptemberi ünnepekre, délfelől Vandersmissen volt tábornokkal találkozók, ki, mint jó ismerőse, panaszkodott a' régen történt szerencsétlenségéről, miszerint őt rangjátul a' király akarátja ellenére meg-fosztották. „Kívánátára, ugymond a' tanu, Parys parancsnokhoz menénk, ki-nél Vandermeeren tábornokot találtuk. A' két tábornok előadá, mikép elégü-letlen a' nép 's a' sereg az ország jelen állapotjával, mint pang a' kereske-

dés és ipar. Vandermeeren tüzesen beszélt 's kimondá véleményét, mikép az országot ez aggasztó állásából csak a' hollandi király részerei zendülés emel-heti ki; a' két országnak véleménye szerint, nem kellene összeolvadni, a' bel-ga sereg önálló lenne 's benne a' hollandiak nem szolgálhatnának.“ Én vála-szolám: hitem szerint a' mozgalom inkább sikerülne a' khinai császár, mint az orániai ház részére, mert a' legkedvezőbb esetben is a' francziák elárasz-tanák országunkat. Ezen állítasomat hosszas beszédekkel czáfoltgatták 's vég-re 100 ezer frankot 's fényes hivatali ígértek, ha velök egyesülnek. Ezen vallomásaért Kessels a' kormány vásárolt árulójának 's egyébkint is erkölcs-telen embernek kiáltaték, mi olly heves vitázatra nyújtott alkalmat, hogy az elnök kényszerült az ülést elosztatni. Másnap ülésben az ügyész két kirá-lyi végzést olvasott föl, mellyek által Segher zászlótartó a' Leopoldrend had-nagyává, Fournel őrmester pedig lovagjává nevezteték ki, annak megjutalma-zásaul, hogy az összeesküvésben részt nem vőnek, hanem azt bejelentették. Érdekest vallott most Demoor dr., ki sept. 25-én Vandersmissen volt-tábornok testvére, 's Desaegher őrnagy társaságában hallá, mikép másnap az álguk megszólalnak, 's minden jó hazafi vagy köztársaságot vagy az orániai hget mint II. Vilmost, fogja kiáltani, mert az ország most boldogtalan, de az orá-niai hg alatt, ki a' belgákat mindig szereté, boldog lesz. A' tanu felszólítá De-saeghert, hogy az összeesküvéstől álljon el, mert a' volt-tábornok hazáját már egyszer elárulá, 's azt most is tehetendi. Ezen vallomást erősíté a' tanu test-vére 's Desaegher őrnagy, hozzátevéen: mikép sept. 26-kán Demoor-nak tud-tára adák, hogy a' kormány már mindent tud, 's a' külügyi minister Desae-gbert bizonyítványok közlésére szólítá fel. Desaegher vallá tovább, mikép őt Vandersmissen J. azon kecségetéssel csábítgatá az összeesküvéshez, mi-szerint ő a' királyt 's királynét megfogni tervezték, 's Lajos Fülöpnek nyom-ban tudtára adatni, hogy ha a' franczia sereg a' határt átlépi, a' két foglyot a-zonnal lenyakazzák. A' tanunak a' volt-tábornok a' brüsseli parancsnoksá-got ígéré. —

Törökország.

(A' libanoni török kormányzó ügye. Izzet nagyvezér új kormányrend-szere. Alexander püspök Jerusalemben. Szyria mozgásban.) Konstantiná-poly, mart. 2-kán. Tegnapelőtt az angol követ palotájában tanácsgyűlést tar-tottak a' külhatalmak képviselői a' külügyek ministerével, mellynek tárgya, hir szerint, a' libanoni török kormányzó kineveztetése ellen tett ovások valá-nak. A' porta engedni látszik a' nép kívánatának, Omer basát Deir el Ka-marból visszahíni kész, helyét azonban más török 's nem keresztényen kor-mányzóval tölteni be. Ezen szándékának ismét ellenmondanak az idegen képví-selők 's a' keresztényen emir kineveztetését sürgetik, de a' török kormány azt hozza mentségeül, miszerint most Deir el Kamarban a' parancsnok elkerül-hetlen a' béke helyreállítása végett. Vi ágos mindazáltal, mikép a' porta tel-jes erejével a' nagyhatalmak gyámsága alól önállóságra törekszik vergődni, 's beszélnek egy emlékiratról, melly a' külhatalmaknak nyilván kijelenti, mi-kép ezentul egyedül a' közállomány java szolgálend sinórmértékül a' török kormánynak kivált a' tisztán belső ügyekben. Ezen törekvéseket pedig főleg Izzet idézi elő 's ekkép nagyvezérségét kockáztatja, kinek megbukása hihető-leg nem sokára be is fog következni, mert követőjeül már Halil basa, a' szultán egyik sógora, van kitűzve. — Izzet új kormányrendszerem már kihir-dettetett. Szerinte a' hivatalnokokat, miként eddig, a' status pénztárából fize-tik; minden tartomány polgári 's katonai kormánya basája kezében van; ez-után következik a' defterdár vagy a' tartomány főszámvevője. A' tartományok megyékre (canton) 's kerületekre osztatnak fel, minden kantonban van egy kaimakam, ki a' számadásra felügyel, ezenkívül minden kerület választ egy kassza-murdirit a' főbkek közül, a' pénztárnokok ellenőrjeül. A' raják fej-adójokat nem fizetik többé a' patriarkák kezébe, hanem nyilvános pénztár-ba. Ezen rendszer annyiban jobb Resid basáénál, hogy sokkal takarékosabb, szerinte a' status előre tudja jövedelmei mennyiségét 's általa sem a' kormány sem a' nép nem csalhatik meg, mivel a' pénztárnokok minden tiszte, csupán a' nyil-ványosan megszabott összeveket felvenni 's felküldeni. — Izzet nagyvezér né-hány nap óta beteg. Előbbi sebe mozgalmas életmódja következtében kifa-kadt, 's a' fölötte tanácsot tartott orvosok nyilatkozata szerint a' esontszútól tarthatni, miokból ők neki esendes nyugalmat javasolának, mire ő azt vála-szolá: nyughatik é a' szélmalom, ha a' szelek fúnak? — A' jerusalemi kor-mányzó nem ismeré el még az új prot. püspököt 's vonakszik számára véd-őrséget rendelni. A' mint a' püspök először prédikált házikójában (mivel prot. templom itt még nincs), összetódultak a' katolikusok, görögök, ör-mények és zsidók, kigúnyolák őt, 's házat kövekkel meghajigálták, mire a' kormányzó őt rendelt a' püspök mellé, hogy őt nem mint püspököt, ha-nem mint embert a' dühös nép körmei közül kiragadjja. Ezen püspök terve-zett rendeltetésének újabb módosítása után kezét fogott az ausztriai képvise-lő az angol követtel ezen ügy iránt, 's most már mindketten zaklatják a' portát egy fermán kiadására, melly Jerusalemben a' prot. templomépítést meg-en-gedje, mire a' porta hajlónak mutatkozik. Tudva van már azonban, mikép Jerusalemben az egedelmet nem várva a' templomépítést nemcsak megkez-dték, hanem serényen folytatják is. Efféle rendetlenségek nálunk nem igen tűnnek szembe, mert azok napirenden vannak. Újabb hírek szerint a' porta már csakugyan elismeré a' jerusalemi püspökséget 's megígérte, hogy ez iránti parancsot az első gözössel küldendi Tayer basához Jerusalemben. — Szyriából fölötte nyugtalan hírek érkeznek: a' drúzok ismét leverék a' maroni-tákat. Felbőszülve ugyanis az angol ügyvivők ingadozó irányai által a' drú-zok, megrohantak mindent, mi a' keresztényekre, kivált angolokra emlékez-tete: kiűzték az angol 's amerikai ténitöket, 's lerombolák iskoláikat, kirab-lák a' maroniták kolostorait 's a' bennök talált kéziratokat fölégették. E' sze-rint a' polgárháboru Libanon felett a' legiszonyubb alakban du-long. —

1) Lóárverési hirdetés.

Zala-Lövői Csapody Pál ur ménestester hivatala által közhírré tétetik, hogy nemes Somogy megyében, siófoki posta-álmához $\frac{3}{4}$, Székes-Fehérvárhoz pedig 4 órányi távolságban fekvő Adánd mezővárosban e folyó évi június 20-án részint teli, részint sok, fél vagy negyed vérű nemes lovak, mint számfellettiek, tenyésztésre azonban mind a' czélszerű párosítás mind a' válogatott vér tekintetéből különösen ajánlhatók, készpénz fizetés mellett, nyilvános árverés útján fognak eladatni.

Folyó szám	Az eladandó lónak						neve a' ménnek, mellytől 1841ben vehes volt.	neve a' ménnek, mellytől 1842ben fedeztetett.	jegye.
	Neve	éve	anyja	apja	színe	vére			
a) Anya Kaneczák.									
1	Miss	15	angolhonbeli	nines tudva	szürke	s. v.	Candidate ang. t. v.	Troy	
2	Miss 1.	7	Miss	Sangrado	fejér	s. v.	ugyanaz	ugyanaz	
3	Marquise 1.	7	Marquise	Murphy	kékszürke	$\frac{3}{4}$ v.	Emir Samhan arab t. v.	ugyanaz	
4	Marquise 1.	6	ugyanaz	Emir Samhan	kékszürke	$\frac{3}{4}$ v.	ugyanaz	ugyanaz	
5	Luna	11	lengyel ló	nines tudva	sárga	f. v.	Cand date	ugyanaz	
6	Adeline	6	Tüzes	Doctor Oloroso	kékszürke	f. v.	Weldear ang. t. v.	ugyanaz	
7	Marbek 1.	7	Marbek	Murphy	sárga	s. v.	meddó	ugyanaz	(többször nyertes)
8	Siglavi	8	Nera	Siglavi	szürke	ménesheli	meddó	ugyanaz	
9	Jemmima	6	Princesse Jemmima	Starch	setétpej	ang. t. v.	Doctor Oloroso	ugyanaz	
10	Marbek	11	Oronoco	Marbek	sárga	s. v.	Weldear	ugyanaz	

Folyó szám	Az eladandó lónak						jegyzetek	Folyó szám	Az eladandó lónak						jegyzet.							
	neve	éve	anyja	apja	színe	vére			neve	éve	anyja	apja	színe	vére								
b) Rideg kaneczák.																						
11	—	4	Tayar	Emir Samhan	szürke	„)	paripák	38	Mérges	4	Mérges	Emir Samhan	vérpej	$\frac{1}{4}$ v.								
12	—	4	Luczi	ugyanaz	pej	„)		39	Hajhó	4	Névtelen	ugyanaz	megypej	$\frac{1}{4}$ v.								
d) két éves ménnek.																						
13	—	2	Miss	ugyanaz	vil. szürke	ang. f. v.	40	Gidram	2	magy. kan.	Zahé Gidram	setétpej	$\frac{1}{4}$ v.									
14	—	2	Luna	ugyanaz	sárga	$\frac{1}{4}$ v.	41	Marquise	2	Marquise I.	Emir Samhan	ver. szürk.	f. v.									
15	—	2	Abulaj	Election	sárga	s. v.	42	Guin	2	Guina	Murphy	setétpej	$\frac{3}{4}$ v.									
16	—	2	Diamond	Emir Samhan	pej	f. v.	43	Doctor	2	Névtelen	Emir Samhan	vérpej	$\frac{1}{4}$ v.									
17	—	2	Ireg	Dart	pej	$\frac{1}{4}$ v.	44	Shilelagh	2	Lalla Rook	Shilelagh	sárga	ang. t. v.									
18	—	2	Névtelen	Gidram	pej	f. v.	e) éves ménnek.															
19	—	2	Coheile	Emir Samhan	szürke	s. v.	45	—	1	Roxana	Murphy	pej	ang. t. v.									
20	—	2	Nera K.	ugyanaz	pej	$\frac{1}{4}$ v.	46	—	1	Election	Murphy	sárga	ang. t. v.									
21	—	1	Iris	Murphy	ar. sárga	ang. t. v.	47	—	1	Marbek	Murphy	sárga	ang. t. v.									
22	—	1	Lalla Rook	Murphy	vil. pej	ang. t. v.	48	—	1	Coheile	Emir Samhan	szürke	arb. t. v.									
23	—	1	Miss	Emirsamhan	szürke	ang. t. v.	49	—	1	Ireg	ugyanaz	aranypej	arb. f. v.									
24	—	1	Marquise 1	Champion	s. pej	a. ang. $\frac{3}{4}$ v.	50	—	1	Miss 1	ugyanaz	set. szürk.	ang. s. v.									
25	—	1	Marquise 1	Emir Samhan	szürke	$\frac{3}{4}$ v.	f) herélt paripák.															
26	—	1	Abulaj	ugyanaz	szürke	arab. t. v.	51	—	4	Luna	Emir Samhan	sárga										
27	—	1	Névtelen	ugyanaz	ar. pej.	f. v.	52	—	4	Abulaj	ugyanaz	szürke										
28	—	1	Névtelen	ugyanaz	ar. pej.	f. v.	53	—	4	Zarif	ugyanaz	ar. pej.										
c) felállított ménnek.																						
28	Candidate	5	Don Juan	Election	ar. sárga	ang. t. v.	54. 55. 56. 57., négyes pejfogat, 5 éves, Emir Samhan származású. Jegyzet. ang. t. v. jelent: ang. teli vért arb. t. v. „ arab teli vért f. v. „ fél vért s. v. „ sok vért															
29	Argus	4	Miss	Emir Samhan	kékszürk.	s. v.																
30	Brutus	4	Roxana	Brutus	sárga	ang. t. v.																
31	Obejan	6	Vadne	Emir Samhan	ar. pej	arb. t. v.																
32	Election	3	Election	ugyanaz	sárga	s. v.																
33	Harzsa	5	Harzsa	ugyanaz	megypej	arb. t. v.																
34	Adánd	5	Marbek	ugyanaz	megypej	s. v.																
35	Vadne	4	Vadne	ugyanaz	megypej	arb. t. v.																
36	Kairo	3	Vadne	ugyanaz	megypej	arb. t. v.																
37	Mérges	5	Mérges	ugyanaz	setépej	$\frac{1}{4}$ v.																
Mazepa															Mazepa nak testvére futott is nyertes is volt.							
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						
Mazepa																						

Rodwell Robert
lovászmeister. 3)

Borárverési hirdetés.
1) A' nm. magyar kir. hltanácsnak f. évi febr. 15én 5474 sz. a. menesztelt k. intézetéből fognak az alább nevezített alapítványi uradalmakban, és pedig:
F. évi majus 9én Tolna vgyében keblezett szegzárdi uradalomban 4405 $\frac{3}{4}$ akó ó vörös borok.
F. évi majus 12én Baranya vgyben fekvő Babora helységben 2434 $\frac{3}{4}$ akó fehér, és 1435 $\frac{3}{4}$ akó ó vörös borok.
F. évi majus 19kén Baranya vgyben fekvő Szilágy helységben 1156 akó ó vörösborok árverés útján részint hordóstul 5—12 akóig, részint pedig hordóstul nélkül el, és azonnal ki is adatni; hogy ha a' vevő a' kikialtandó árt v. annál többet is ígérne. Mert csak azon borokra nézve tartatik fen a' fensőbbégi helybenhagyás, mellyekért a' kikialtandó árnál kevesebb ígértetnek.
A' vevőknek a' borok elvitelére robotos szekerek is fognak állittatni, de csak egy napi távolságra, s csak akkor, ha minden egy napi 2. igás robotért 24 psó krt fizet. A' kiknek tehát szándékjuk volna a' fenebb kitétt borokból valamit megvenni, azok illően megkéretnek, hogy a' szükséges bánatpénzzel, minden akótól 1 frt vált. számítván—ellátva, és a' meghatározott időre, és helyre megjelenni ne terheltesenek. Kelt Pécsváradján mart. 26án 1842.
Pribék Felix k. h. főtiszt. 3)

Hirdetés.
1) A' nm. m. kir. hltanácsnak e' folyó évi martzius hó 15ó napján 8595. sz. a. kelt kegyelmes intézvénye következtében a' mislyei kerületi alapítványi uradalmak kir. igazgatósága által közhírré tétetik, hogy Abauj vármegyében kebelezett, mislyei uradalomhoz tartozó Alsó-Mislye helységben e' f. é. apr. hó 21. napján reggeli órákban többnemű szemesélet, u. m. 269 $\frac{1}{2}$ pozs mérő tiszta buza, 20 pozs. m. kétszeres, 84 $\frac{1}{8}$ pozs. m. rozs, 132 pozs. mérő zab, közárverés útján fog eladatni. — A' venni szándékozók tehát bánat-pénzzel ellátva az érintett határnapra, időre és helyre ezennel meghivatnak.
Kelt Kassán mart. 23án 1842. 3)

2) Váltósemmissítési hirdetés.
1600—1842. A' királyi pesti első bíróságú váltótörvényeszek részéről Fried. Abrahám folyamodása következtében ezennel közhírré tétetik, hogy két a' folyamodó által saját rendeletére Unszerdorfon f. 1842ik évi febr. 28kán vagy martius 1jén egyenként 1400 vez. fról kibocsátott, és Oestreicher M.L. által elfogadott, a' f. évi pesti József napi vásáron lejárt váltó elveszett. Mellynek folytatában ezen váltók birtokosa felszólittatik, miszerint magát mátol számítandó 45 nap alatt, ezen váltótörvényeszeknél jelentse, különben azérdeklött váltók megsemmisítetteknek fognak nyilvánítani.—Kelt Pesten a' királyi első bíróságú váltótörvényeszek 1842ik évi mart. 24kén tartott üléséből. 3)

Haszonbérletek.
2) A' nm. m. kir. udv. kamara rendeletéből Lykava kam. uradalom részéről Liptó vmegyében f. évi maj. 3kén delelőtti 9 órákor a' rozenbergi urasági kastélyban tartandó nyilvános árverés útján 1842ik évi november 1-jétől számítandó hat egymásutáni évre a' legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatni fognak:
1) a' lyszkovai majorság 273 hold szántófölddel, 40 hold réttel és 61 hold legelővel;
2) a' lykavai majorság 325 holdszántófölddel s 96 hold réttel;
3) a' ribárpolyai majorság 76 hold szántófölddel s 82 hold réttel;
4) a' jarkoviczi majorság 190 hold szántófölddel.
Továbbá ez alkalommal a' lykavai uradalmi erdőkből bukfa-taplószedés joga is ugyancsak 1842 évi nov. 1-jétől számított három évre árverés alá bocsátatandik.
A' bérleti föltételek mind a' hradeki praefectus-ság hivatalteremében, mind a' rozenbergi gazdasági hivatalnál, s a' bukfataplószedésre nézve a' lubochnai, erdőhivatalnál is, megtudhatók. A' bérleti kívánóknak elégséges hypothekával vagy kezességgel kell ellátva lenniök s azt az árverési biztosság előtt kimutatniok.

Zsidók a' majorsági bérletét illetőleg az árveréshez nem bocsátatnak, de a' taplószedést illetőleg abban öök is részt vehetnek 3)

Gabona-eladás.
1) Az örök alapítványokhoz tartozó Czegléd uradalmi magtárban levő 180 pozs. mérő tisztabuza, — 5500 pozs. m. kétszeres, 250 pozs. m. rozs, — 3800 pozs. m. árpa és 900 pozs. m. zab, nem különben a' Duna mellett fekvő taksonyi urasági magtárban található 2400 pozs. m. kétszeres buza, — 1700 pozs. m. árpa és 470 pozs. m. zab, — f. évi april 18ik napján Pesten a' kis seminarium épületében a' kerületi igazgatósági hivatalban (hol a' gabona mustrák megtekint hetők) tartandó nyilvános árverésen a' többet ígérőknek fog eladatni. — 2)

Váltósemmissítési hirdetés.
2) 1281—1842. A' pesti váltótörvényeszek részéről Paffrath Leopold folyamodására ezennel közhírré tétetik, miszerint egy f. 1842 évi febr. 3án Rademacher Keresztély által saját rendeletére 484 pft 40pkról kibocsátott, f. e. pesti józsefnapi vásárkor lejárá, Schlesinger és Cohn által elfogadott, s a' kibocsátó őrök forgatványával ellátott váltója elveszett. Ennek következtében az érdeklött váltó birtokosa felszólittatik, hogy magát f. évi mart. 16 napjától számított 45 nap alatt e' váltótörvényeszeknél jelentse; ellenkező esetre ezen váltó megsemmisítetteknek fog kijelenteni. Kelt Pesten a' kir. első bíróságú váltótörvényeszek 1842. mart. 14 tartott üléséből. 3)

Hirdetés.
3) A' nm. m. kir. udvari kamara rendelése következtében f. évi april. 13kán Bustyabázán Mármarosban 4386 darab kimustrált szálla közönséges árverés útján kisebb osztályokban az illető árnak azonnali lefizetése mellett el fog adatni.
A' venni szándékozók szükséges bánatpénzzel ellátva kijelent napon a' bustyabázi sóhivatalnál megjelenni felszólittatnak. 3)